

Jaarverslag van de werkgroepen

INHOUDSOPGAVE

1. Excursies	2
2. Gidsen op verzoek / Activiteiten op aanvraag	2
3. Scholenwerkgroep Veenendaal	2
4. Duurzaamheid	6
5. Scholenwerkgroep Rhenen.....	8
6. Mediatheek	8
7. Natuurtuin Diddersgoed	9
8. Tuin Groenhof	10
9. Natuurpaden	11
10. Weidevogelbeschermgroep	13
11. Planten	15
12. Bomen / openbaar groen	16
13. Vogels	16
14. De Zwammen	16
15. Mediawerkgroep	17
16. PR werkgroep	18
17. Cursussen en lezingen	19
18. NatuurWerkt!	19
19. Moestuin Duiventoren	22

Inleiding

In deze bijlage staan de verslagen van de werkgroepen. De coördinator van de werkgroep en/of de werkgroepleden schrijven welke activiteiten zij in 2022 hebben ondernomen.

1. Excursies

Doelstelling

De werkgroep organiseert, coördineert en verzorgt zo'n 25 tot 30 publieksactiviteiten per jaar op het gebied van natuur en milieu in en om Veenendaal.

Alle publieksactiviteiten worden voorbereid, uitgezet en geadviseerd door leden van de werkgroep.

Programma

Elk jaar brengt deze werkgroep het publieks activiteitenprogramma uit in de vorm van een folder. Zodra het programma gereed is, kan de folder gratis worden gedownload op onze website.

Coördinator is Carlo van de Weerd.

2. Gidsen op verzoek / Activiteit op aanvraag

Jaarverslag over 2022 van de werkgroep Activiteiten op Verzoek.
Enig lid en tevens coördinator Cokkie Gadella.

Harald Arissen heeft op 1 juni een praatje gehouden op de dagbesteding van de ouderen groep van de Eekhoeve. Een groot succes! Aantal deelnemers ca 25.

Op 15 oktober heeft het I.V.N. deel genomen aan activiteiten bij de bibliotheek rond de kinderboekenweek. Het thema was : Giga Groen. Harald heeft er een film vertoond over dassen en een aantal ivn-ers heeft de kinderen beziggehouden met het hengelspel, de zintuigenbak, loeppotjes en kleurplaten. Ook stond er een standje met voorlichtings- en verkoopmateriaal. De organisatie was geweldig , het heeft ons aan niets ontbroken en de opkomst overtrof onze stoutste verwachtingen. Ruim 100 mensen, waarvan ongeveer 70 kinderen bezochten die middag de bibliotheek.

Het I.V.N. heeft voor beide activiteiten samen 100 euro ontvangen.

Cokkie Gadella
Coördinator

3. Scholenwerkgroep Veenendaal

Doel:

Stimulering van het natuur- en milieuonderwijs in het Basisonderwijs en Speciaal onderwijs

Op welke manier doen wij dat.

Door het geven van buitenlessen op natuurlocatie en het geven van binnen/buitenlessen op en rondom school.

Buitenlessen en natuuronderwijs op school zijn lang niet altijd meer vanzelfsprekend. De scholenwerkgroep IVN maakt het daarom voor scholen en leerkrachten makkelijk en leuk om met natuureducatie aan de slag te gaan, zowel in de klas als daarbuiten. Natuur en de vrijheid om buiten te bewegen, is belangrijk voor kinderen. Door natuuronderwijs, natuureducatie of natuurbeleving stimuleer je milieubewust gedrag bij kinderen. Unieke ervaringen in de natuur zijn zelfs bepalend voor het gedrag nu en in de toekomst.

Gerealiseerde prestaties 2022

Kabouterpad en beestjespad in de Groenhoftuin voorjaar. (Groepen 1 t/m 5)

De tuin op de nieuwe locatie bevond zich in het voorjaar nog in aanlegfase en was daardoor nog niet beschikbaar voor het kabouter- en beestjes pad voor de groepen 1t/m 5.

Als alternatieve locatie voor het kabouterpad (groepen 1 en 2) hebben wij gekozen voor een excursie bij Buitenzorg in Veenendaal-west.

Als alternatief voor het beestjespad (groepen 3 t/m 5) en extra excursies voor de bovenbouw op de locatie Kwinteloijen.

Beide bleken echter geen succes. Voor de locatie Buitenzorg schreven slechts twee groepen in maar deze werden beide op het laatste moment om diverse redenen afgezegd.

Ook op de locatie in Kwinteloijen schreven zich maar twee groepen in waarvan een groep ook op het laatste moment door drukte op school afzag van deelname.

Resultaat: 1 groep 5 met 18 kinderen

Kabouterpad Groenhoftuin herfstexcursie. (Groepen 1 en 2)

Doordat inmiddels de aanleg van de nieuwe tuin aardig gevorderd was, werd in overleg met de tuingroep besloten het kabouterpad in deze tuin op onze nieuwe Groenhof locatie te houden.

Vergeleken met de oude locatie aan de Karel Fabritiusstraat liep het nog niet storm.

Resultaat: 4 groepen met in totaal 94 kinderen.

Slootjesexcursies (Groepen 6,7 en 8)

Deze worden zoals ieder jaar gehouden in het stadspark. Kinderen gaan onder toezien oog van leerkrachten en ouders met schepnetjes waterdierdijtjes vangen, bekijken en op naam brengen. Ook kan de globale waterkwaliteit bepaald worden.

Deze excursie was dit jaar een doorslaand succes.

Resultaat: 18 groepen met in totaal 403 kinderen.

Natuurtuin Diddersgoed voorjaar. (Groepen 3,4 en 5)

In de tuin leren de kinderen goed te kijken naar planten en diertjes, waarbij de overige zintuigen ook aan bod komen. Spannend is het voor ze om te lopen door een soort doolhof van riet.

Daarnaast krijgen de kinderen uitleg over het leven van de bijen door de imker Egon Schweigmann aan de hand van bewoonde bijenkorven die in de tuin aanwezig zijn. Ook konden de kinderen met schepnetjes waterdiertjes en dikkopjes vangen en bekijken.

Resultaat: 8 groepen met in totaal 170 kinderen.

Natuurtuin Diddersgoed najaar. (Groepen 3,4 en 5)

Omdat de Groenhoftuin nog niet geschikt was om daar een beestjespad uit te zetten, is de natuurtuin Diddersgoed als alternatief gekozen. Dit bleek een schot in de roos.

Resultaat: 9 groepen met in totaal 234 kinderen.

Herfstexcursie Kwintelooijen. (Groepen 6,7 en 8)

De duur van deze excursie is 2 tot 2,5 uur.

We beginnen met een gezamenlijk natuur- renspel om daarna in groepjes verspreid door het bos verschillende opdrachten uit te voeren. De animo hiervoor was zo groot dat we enkele groepen moesten teleurstellen.

Resultaat: 13 groepen met in totaal 331 kinderen..

Lessen op- en nabij school voor de groepen 1 t/m 8

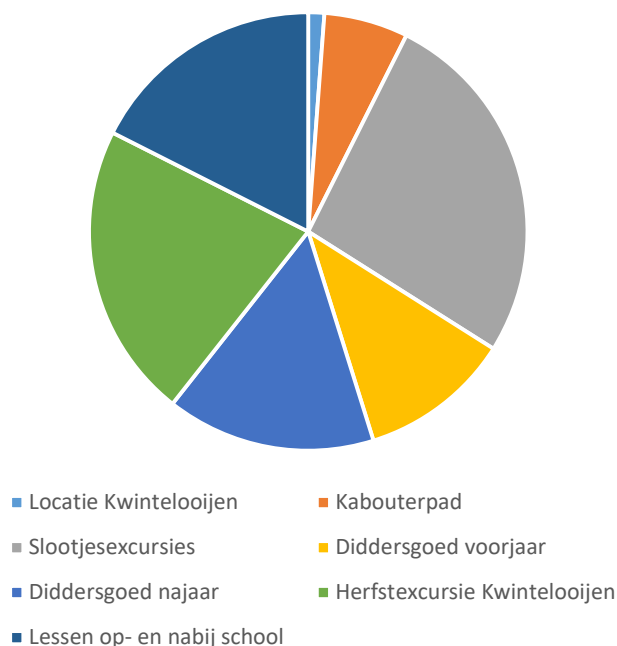
Ook dit jaar heeft Theo Hattink het natuuronderwijs op school weer ondersteund met een natuurles binnen/ buiten. In overleg kon het gaan over diverse thema's en onderwerpen. Er volgt eerst een korte les in de klas om daarna naar buiten te gaan om in de omgeving van de school de natuur te ontdekken. Duur: 1,5 tot 2 uur.

In totaal zijn er dit jaar 11 aanvragen geweest en zijn ze allemaal gehonoreerd:

11 groepen met totaal ca 266 kinderen.

Aantal kinderen
per soort excursie

Overige activiteiten.

Slootjesexcursie Visvereniging de Rietvoorn als onderdeel van de viscursus voor kinderen. Deze bestond uit het aantal van 17 kinderen.

Excursie Montessorischool Kwintelooijen.

Op aanvraag is er een excursie gehouden in Kwintelooijen voor groep vijf met ca 26 kinderen.

Slootjesexcursie school Overberg.

Op aanvraag slootjesexcursie groep 6 van de school Wegwijzer met 22 kinderen.

Slootjesexcursie school De Windroos ter gelegenheid van lustrum.

Twee groepen 6 met totaal ca 60 kinderen

In totaal heeft de scholenwerkgroep Veenendaal 1641 kinderen een mooie ervaring in de natuur mee mogen geven.

Overlegmomenten.

De scholenwerkgroep is tweemaal in vergadering bijeengewees waarbij in februari samen met de nieuwe-en oude werkgroep Groenhofstuin van een gezamenlijke lunch hebben genoten.

Overige communicatie heeft via email plaats gevonden.

Ook zijn verschillende excursies gezamenlijk voorgeglopen.

Ter voorbereiding van de herfstexcursies Kwintelooijen zijn door diverse werkgroepleden in wisselende samenstelling diverse bezoeken gebracht aan het gebied waarbij dank aan Marie-Josée als initiatief en aanjager van deze voor ons nieuwe excursies.

In de herfst is een gezamenlijke wandeling gehouden in de Kaapse Bossen bij Leersum en het jaar afgesloten met een lunch in het Chalet Helenaheuvel.

Werkgroepleden.

Dit jaar hebben wij Karlijn Sterkenburg mogen verwelkomen in onze werkgroep. Daar zijn wij erg blij mee.

Wij eindigen daardoor 2022 met de volgende werkgroepleden:

Heleen	Veldman
Henriette	Prins
Janny	Groenleer
Bert	De Rooter
Marie-José	Heijnen
Bianca	Kleijer
Theo	Hattink
Warner	Ten Kate
Karlijn	Sterkenburg

Mede dank aan:

Piet Knopperts voor zijn hulp bij het begeleiden van de excursie Montessorischool Kwinteloijen.

Cokkie Gadella voor het invallen bij diverse excursies.

De werkgroep Groenhoftuin.

De werkgroep Diddersgoed die de natuurtuin altijd weer onderhouden,

Onze Imker Egon Schweigmann,

Suze Hörchner en Tineke Wouda voor de ondersteuning vanuit de Mediatheek.

Bert de Rooter

Coördinator Scholen Werkgroep Veenendaal

4. Duurzaamheid

De werkgroep duurzaamheid bestaat uit Saskia Koolen, Bianca Kleijer en Ton Ezendam. In onderstaande tabel staan de activiteiten die de werkgroep in 2022 heeft uitgevoerd.

Op de duurzaamheidsmarkt

datum	wie organiseert	activiteit	aantal deelnemers
16-2=2022	Bianca	Duurzaamheidscafé, thema fijnstof en fijnstofmeters	20 bezoekers
divers	Bianca	Moestuin Buitenhof – IVN excursies	
19-03-2022	Ton i.s.m. met Saskia en Henk	Schone Stappen Wandeling i.s.m. Saskia Koolen en Henk te Paske en Team Clean. Tegelijk met de landelijke opschoondag.	5 ivn-ers en 25 TC-ers/gasten
12=04-2022	Ton	Fijnstofmeter gebouwd voor Groenhof	
11-06-2022	Ton i.s.m. Saskia en Henk	Schone Stappen Wandeling wijk Zuid.	3 ivn-ers en 4 TC-ers/gasten
Zomer	Bianca	Moestuincursus voor leden van de nieuwe moestuin Deelkruid in Petenbos	3 avonden à 8 deelnemers
17-9-2022	Ton i.s.m. Saskia en Henk	Schone Stappen Wandeling op World Cleanup Day. Deze keer is het Franse Gat aan de beurt. Het winkelcentrum en de omliggende straten wordt zoveel mogelijk van zwerfafval ontdaan.	5 ivn-ers en 20 TC-ers/gasten
24-09-2022	Bianca	Stand op openingsdag moestuin Deelkruid	50 à 60 bezoekers
28-09-2022	Bianca	Duurzaamheidscafé i.h.k.v. Weken van duurzaam Veenendaal.	30 bezoekers
1-10-2022	Ton	Open huis Groenhof i.h.k.v. Weken van Duurzaam Veenendaal	
1-10-2022	Bianca	Met Carlo van de Weerd: bodemdierendagen in Tiny Forest Petenbos	
8-10-2022	Ton	Met Dorthy Reijn, Lidia den Oudenhammer en Saskia Koolen aanwezig op de duurzaamheidsmarkt in het gemeentehuis.	250 bezoekers
19-11-2022	Ton i.s.m. Saskia en Henk	Schone Stappen Wandeling in wijk Dragonder Noord	5 ivn-ers en 20 TC-ers/gasten
23-11-2022	Ton	Fijnstofmeter geïnstalleerd aan de achterzijde Groenhof	
24-11-2022	Bianca	Recycle Sint in de Groenhof . Eén van de vier dagen werd in de Groenhof gehouden.	> 20 bezoekers

IVN Schone Stappen Wandelingen

Zwerfafval heeft negatieve effecten op planten, dier en mens. Het is ontsierend, kan de bodem of het water verontreinigen, trekt ongedierte aan en dieren eten het op of raken erin verstrikt. Het duurt vaak lang voordat zwerfafval zonder tussenkomst van de mens is afgebroken. Plastic afval vergaat nooit. Zelfs natuurlijk afval zoals een bananenschil blijft lang bestaan. Daarom maken wij ons sterk voor een afvalvrije leefomgeving.

De Schone Stappen Wandelingen worden vier keer per jaar op zaterdagmorgen gehouden, telkens in een ander wijk van Veenendaal. Afvalzakken, hesjes en grijpers worden door IVN verstrekt. In ongeveer anderhalf uur proberen we zoveel mogelijk zwerfafval op te ruimen. De opruimacties worden in samenwerking met TeamClean Veenendaal georganiseerd.

Ton Ezendam
Coördinator werkgroep Duurzaamheid.

5. Scholenwerkgroep Rhenen

Over het geheel genomen is 2022 een goed jaar geweest voor de scholenwerkgroep Rhenen. We hebben 4 prachtige vaarten gedaan met de Blauwe Bever. Waarbij we 200 kinderen hebben laten genieten van de natuur. Nog steeds word ik vaak op straat herkend door kinderen die mee waren met de bever vaarten en vertellen ze me hoe leuk het was. Na de Blauwe Bever vaarten hebben we ook afgelopen herfst een aantal mooie excursies gegeven. Helaas konden we niet aan alle aanmeldingen gehoor geven. Doordat er simpelweg niet voldoende gidsen zijn. Maar hier begint wel verandering in te komen. Er zijn een aantal nieuwe gidsen die afgelopen herfst hebben meegelopen met onze excursies. En dat betekent dus dat de scholenwerkgroep Rhenen groeit net zoals het enthousiasme voor de natuur bij de scholen. En daarom hopen we in 2023 nog veel meer Blauwe Bever vaarten en excursies te kunnen geven.

Harald Arissen, coördinator van de werkgroep

Blauwe Bever

foto: Cuneraschool Rhenen

6. Mediatheek

VERSLAG 2022 MEDIATHEEK

De mediatheek streeft naar het opbouwen van een brede collectie materialen en boeken op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid. Zij stelt deze beschikbaar voor iedereen die daarin geïnteresseerd is. Zowel scholen als particulieren, leden en niet-leden kunnen bij ons terecht. Niet-leden betalen wel een bijdrage. Scholen, buitenschoolse opvang en verenigingen kunnen een serviceabonnement afnemen voor het lenen van materialen en het intekenen op excursies.

Bij aanschaf voor de mediatheek ligt het accent op milieu- en natuur educatieve materialen voor de basisschool en kinderopvang, op bevordering van de deskundigheid van de leden van onze werkgroepen en op de basisschooljeugd.

De mediatheek geeft advies over het gebruik en de toepassing van educatieve materialen. Zij is gevestigd in het natuur-en milieueducatieve centrum “De Groenhof”.

Het geven van cursussen, het gidsen bij wandelingen, het geven van lessen op scholen en verenigingen, het voorlichten en het uitlenen aan leerkrachten, studenten en geïnteresseerden vereist een goed voorziene en up-to-date mediatheek

Gerealiseerde prestaties 2022

1. aanschaf van materiaal
2. onderhoud materiaal
3. organisatie van de uitleen
4. openstelling op woensdagmiddag en na afspraak
5. verkoop KNNV-boeken via internet en verkoop materialen op de Groenhof

Toelichting

1. Aanschaf nieuwe uitgaven m.n. van het KNNV
Aankoop van boeken geschikt voor de kinderen van de basisschool.
Invoer boeken in het Aurasysteem.
2. De controle en het onderhoud van leskisten.
Scholen en andere leners blijken niet altijd even zorgvuldig met de materialen om te gaan.
3. Uitleen registratie.
De Scholenwerkgroep kon dit jaar weer volop actief zijn. Er zijn dan ook veel materialen voor excursies uitgeleend. Ook de scholen weten de weg naar de nieuwe Groenhof weer te vinden. Behalve materialen werd er 16 maal een leskist en 3 maal een ontdekdoos uitgeleend

Aan het eind van het jaar kregen wij van de gemeente Rhenen een tiental leskisten aangeboden. Deze werden uitgeleend aan de scholen in de gemeente Rhenen. De betreffende ambtenaar had hier helaas geen tijd meer voor. Voor ons een gunstige ontwikkeling, want wij hebben nu een ruimer aanbod. Het zorgt wel voor extra werk, want de kisten zijn niet allemaal compleet en soms wat verouderd.

Suze Hörchner (coördinator) en Tineke Wouda

7. Natuurtuin Diddersgoed

Leden van de werkgroep Diddersgoed zijn Egon Schweigmann, Bert Budding en Cokkie Gadella.

De tuin is in 2022 9 maal opengesteld voor publiek daar zijn 117 mensen op afgekomen en 1 maal ten behoeve van open monumentendag. Hier mochten we 20 mensen welkom heten. Ook maakt de scholenwerkgroep veelvuldig gebruik van het Diddersgoed, zie hun jaarverslag. Egon houdt zich vooral bezig met de bijen en doet ook veel aan onderhoud, Bert Budding houdt zich bezig met onderhoud, werkt regelmatig met de zwammen in de tuin en springt zo nodig bij als gids. Cokkie is vooral gids. Er komt waarschijnlijk een bord met de openingstijden bij de ingang te staan en ook wordt er verder nagedacht over hoe we de orchideeën weer terug in de tuin kunnen krijgen. Wij hebben de wens de werkgroep uit te breiden. Met zo weinig mankracht blijft het onderhoud echter een probleem.

Namens de werkgroep Diddersgoed
Cokkie Gadella

8. Tuin de Groenhof

Al in januari is het Tuinteam, uitgaande van het ontwerp dat klaarlag, hard aan de slag gegaan, want er was in de overwoekerde tuin veel te doen. Voordat de hovenier kon beginnen, hadden zij al veel gedaan: overbodige tegels verwijderd; bramen geroid met hulp van enkele ervaringsdeskundige Natuurwerkers; speeltoestellen gesloopt of deels verkocht op marktplaats; besloten welke planten/struiken we wilden houden voor de nieuwe tuin en welke verwijderd konden worden; een windgat tussen de flats enigszins afgeschermd met windgaas en een laurierhaag; de zandbak deels vervangen door wat later de zitkuil zou worden en *last but no least* beplantingsschema's ontworpen voor de geplande borders.

In juni brachten de hovenier en zijn mannen de structuur van de nieuwe tuin aan, groeven de vijver, legden padvast aan met slingerende paden en maakten de zitkuil en een beekloop met natuurstenen oevers.

Toen was het tijd voor het Tuinteam om de educatieve elementen te maken: het blotevoetenpad van het hardhout van het oude hekje en de houten rand van de zandbak; drie ovale zintuigbakken van honderden doormidden geknipte tegels, opgestapeld en gelijmd; zo ook de rand van de zitkuil; het puin van de zandbakrand werd verwerkt tot een puintuin; er werd een begin gemaakt aan het afkoppelen van alle zes regenpijpen, waaronder tonnen en vaten met een gezamenlijke inhoud van ruim 3000 l werden geplaatst. Ter illustratie: 25 mm neerslag op het dak van de Groenhof met een totaal oppervlak van 297 m² levert bijna 7500 liter op. Het overschot aan water wordt via de overstorten naar de tuin en/of beekloop geleid. Ook de vijver kan met regenwater gevuld worden.

Inmiddels zijn er ook al heel veel, zowel hergebruikte als nieuwe, planten en struiken in de borders gepoot, waarbij ons uitgangspunt is dat al het gekochte plantgoed uit inheemse soorten moet bestaan, maar dat dat niet geldt voor plantgoed, dat we gekregen of verplant hebben uit de oude of nieuwe tuin. Een vogelvoerhuisje is aangeschaft en nestkastjes zijn opgehangen.

Werkgroepleden De tuinlieden van de oude Groenhof, Jacque Buijse en Arie Rijnveld, die niet mee wilden verhuizen naar de nieuwe tuin hadden door de Corona perikelen hun afscheid nog tegoed. In februari met een gezellige lunch samen met de schoolgidsen namen beide heren afscheid. Als dank voor hun jarenlange inzet voor de Groenhoftuin kregen zij een tegoedbon. Zelfs na zijn verhuizing naar Amersfoort was Jacque nog een tijd lang elke week in de tuin aan het werk.

Na de verhuizing is het TuinVerhuisTeam integraal overgegaan naar het TuinTeam en daarna nog uitgebreid met drie leden. Het team en daarmee de werkgroep bestaat nu uit de leden: Ed de Graaf, Marlies Oosterhoff, Ina Kok, Kees den Oudendammer, Valerie Clist, Bert van Spanje, Piet Knopperts, met als coördinator Hanneke Baretta-Bekker.

Planning 2023 In het voorjaar zal een groot aantal inheemse planten gekocht en geplant worden. In mei of juni zal de tuin feestelijke geopend worden. Het Tuinteam blijft actief om de laatste klusjes van de inrichting van de tuin af te maken en daarna om de tuin te onderhouden. Wij hopen in dit jaar weer alle gebruikelijke schoolexcursies te kunnen ontvangen.

Namens de werkgroep Groenhoftuin, Hanneke Baretta-Bekker

9. Natuurpaden

Personalia

Het afgelopen jaar heeft Ida Marsman zich helaas om gezondheidsredenen terug moeten trekken uit de werkgroep. Voor de werkgroep een groot verlies, maar voor haar persoonlijk een immens drama.

Tot onze vreugde is ons ervaren IVN-lid Jan van 't Veer toegetreden tot de werkgroep. Henk te Paske heeft het coördinatorschap op zich genomen.

Van buiten de werkgroep worden we gesteund door drie padencontroleurs. Hun inzet wordt zeer gewaardeerd.

De samenstelling van de werkgroep is nu: Harmannus Harkema, Jan van 't Veer en Henk te Paske (coördinator). De padencontroleurs: Jan van Oeveren, René Haverdings en Theo Dopper.

We hebben vijf keer fysiek vergaderd afgelopen jaar, maar daarnaast is er nog veelvuldig informeel contact geweest via app en mail.

Controle natuurpaden

De werkgroep streeft naar een jaarlijkse controle van de 8 wandelroutes en 4 fietsroutes die in de loop van de tijd zijn ontwikkeld. Daarin zijn we goed geslaagd, alle routes zijn gecontroleerd. De routes worden door twee controleurs tegelijkertijd nagezien, de één controleert via de papieren versie, de ander op de IVN Routes app op de smartphone.

Samenwerking Veense Ommetjes

Sinds 2021 werken we op uitnodiging van oud-werkgroeplid en padencontroleur Jan van Oeveren samen met de (niet aan IVN gelieerde) werkgroep Veense Ommetjes. Deze wandelwerkgroep heeft een flink aantal tochten in en rond Veenendaal uitgezet. Onze werkgroep heeft enkele wandelroutes in het buitengebied uitgekozen en daar natuurinformatie aan toegevoegd. Van deze zogenaamde Veense (Buiten)Ommetjes hebben we het afgelopen jaar twee wandelingen van deze informatie voorzien, namelijk "Paden naar de Plantage" en "Rondje Remmerden". Naast onze eigen natuurpaden staan er nu drie Buiten Ommetjes op onze website.

Onze werkgroep beheert en controleert de Ommetjes niet, dat is voor rekening van werkgroep "Veense Ommetjes". Ze zijn niet opgenomen in de IVN Routes app.

Wandelroutenetwerk Utrecht Oost

Provincie Utrecht is bezig om een groot wandelroutenetwerk in oostelijk Utrecht te gaan opzetten in een poging om aan de versnippering van het huidige aanbod een einde te maken. Op 7 oktober heeft de werkgroep in dat kader een verkennend gesprek gehad met John van Echtelt en Pieter van Dijk. John is projectleider Realisatie Wandelroutenetwerk Utrecht Oost, Pieter is verbonden aan Recreatie Midden-Nederland.

John wilde ons polsen hoe we als werkgroep staan tegenover de opname van een van onze wandelroutes in een provinciaal wandelroutenetwerk en om mee te denken over de realisatie ervan. Wellicht kunnen op termijn nog meerdere van onze routes in het wandelroutenetwerk worden opgenomen. Onze natuurpleinen zijn voor hen vooral interessant doordat elke route, naast een gedetailleerde routebeschrijving, tevens natuurinformatie bevat.

Het wandelroutenetwerk Utrecht Oost is momenteel 865 km en wordt nog verder uitgebreid. Het project wordt vanaf 2023 gerealiseerd.

Alle in het wandelroutenetwerk opgenomen routes krijgen een uniforme bewegwijzering en worden jaarlijks door externe controleurs nagelopen.

Als werkgroep hebben we te kennen gegeven hieraan graag mee te willen werken.

Van ons gesprek van 7 oktober is aan het bestuur een terugkoppeling gestuurd. Ook is IVN Utrecht erover geïnformeerd.

PR

Het vergroten van de bekendheid van de IVN natuurpleinen draagt bij aan een bewustere en duurzamere samenleving. Om meer bekendheid te geven aan onze natuurpleinen hebben we contact gezocht met een aantal organisaties die actief zijn op het gebied van toerisme en vrije tijd. Twee ervan hebben gereageerd:

- Regio Foodvalley: heeft op de website een link naar onze IVN-afdeling toegevoegd aan het overzicht van gemeenten.
- Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug: heeft toegezegd dat ze erop terug zullen komen.

Informatiemappen

De werkgroep is twee jaar geleden - in samenspraak met de PR-werkgroep - een pilot gestart om informatiemappen aan te bieden aan een vijftal ondernemers in de recreatie en horeca. We zijn begonnen deze mappen uit te zetten bij een aantal geselecteerde campings, horeca-ondernemers en vakantieparken. Deze uitgiftepunten, liggend aan of bij onze natuurpleinen, hebben elk een map gekregen waar bezoekers informatie over onze wandel- en fietsroutes kunnen vinden. De inhoud van de map bestaat uit folders en posters over IVN, routeboekjes van onze natuurpleinen, een route-overzichtsblad en informatie over de IVN Routes app. De routeboekjes hebben we laten drukken.

In het najaar hebben we weer met deze uitgiftepunten contact opgenomen voor een evaluatie.

Nieuwjaarsbijeenkomst

Op initiatief van het bestuur is er in januari 2023 weer een Nieuwjaarsbijeenkomst met wandeling georganiseerd. Het is traditie geworden dat de werkgroep tijdens deze bijeenkomst een wandeling met (uitdagende) vragen verzorgt. In het najaar hebben we de voorbereidingen daarvoor gestart, deze keer in samenwerking met Carlo van de Weerd (Bomenwerkgroep). Het afdrukken van de routebeschrijvingen en de certificaten (voor de winnaars) is door Drukpunt verzorgd.

Henk te Paske

Coördinator werkgroep Natuurpleinen

Jan. 2023

10. Weidevogelbeschermgroep Binnenveld – West

De weidevogelbeschermgroep heeft een mooi jaarverslag gemaakt. Hierin staat veel informatie, mooie foto's en overzichten van de behaalde resultaten. **In deze paragraaf zijn fragmenten van dit jaarverslag opgenomen. Het gehele jaarverslag is te lezen op de website van onze vereniging.**

Het jaarverslag start met een voorwoord van de coördinator Roelof de Jong waarin hij zich afvraagt wat het toekomstbeeld is van het binnenveld, voor de boeren, van de weidevogelbeschermers en van de weidevogels.

Kaartbeeld van de resultaten 2022

Nestlocaties waargenomen:

- Wit Kievit
- Blauw Scholekster
- Rood Grutto
- Groen Tureluur
- Bruin Wulp

WBO en WBW verkennen hun kansen om samen sterker te worden. Al meer dan 25 jaar werken beide Weidevogelbeschermgroepen mooi naast elkaar. We kennen elkaar en weten van elkaar, doen soms iets samen maar doen vooral beide ons eigen ding. Dat is destijds zo gegroeid. De reden ligt voor de hand; een grens en dat is de Grift.

In oost heb je maken met de provincie Gelderland en de gemeentes Ede en Wageningen en de overkoepelende organisatie Stichting Landschap Gelderland. In West met de provincie Utrecht en de gemeentes Rhenen en Veenendaal en met de overkoepelende organisatie Landschap Erfgoed Utrecht. Ook qua natuurbeheer is er verschil, in oost is het SBB Gelderland en in West SBB Utrecht. Alleen het waterschap Vallei en Veluwe en de Agrarische natuurvereniging ANV Het Binnenveld zijn actief over en weer de Grift heen. Al langer is uitgesproken dat meer samenwerken goed zou zijn. In het belang van de weidevogels zelf natuurlijk maar ook in het belang van beide werkgroepen die stilletjes aan 'verouderen'.

Hieronder wat we als redenen opschreven om meer te gaan samenwerken. 1. Effectiever bestuur (werkgebied, werkgroepen kleiner geworden) 2. Geografische eenheid (voor vogels,

boeren, burgers, landschap, natuurgebied) 3. Interne synergie (leren van elkaar, werving en opleiding nieuwe vrijwilligers) 4. Versterken communicatie (totaaloverzicht Binnenveld, Jaaroverzicht, website) 5. Externe samenwerking (ANV, Binnenveldse Hooilanden, WERF gemeenten) 6. Gebiedsproces (betere betrokkenheid, één aanspreekpunt en één beleid) 7. Vijf voor twaalf (uitdagingen zijn groot: landbouw, vergrijzing, predatie)

Komend jaar werken we één en ander verder uit. Hoe dat uitpakt hoort u van ons volgend jaar in het verslag.

In hoofdstuk 6 lezen wij verhalen van vrijwilligers uit de praktijk. Onderstaand de foto's bij de verhalen.

Grutto's

Zilverplevier

Kievit

Rietgors

Blauwborst

Elk jaar houden we twee excursies in het Binnenveld in het werkgebied van WBW. Dit jaar weer nieuw, na twee jaren zonder vanwege corona. Beide excursies vallen onder het excursieprogramma van het IVN Veenendaal-Rhenen. Beide worden ze verzorgd door leden van WBW. Eén vanuit Veenendaal met gids Gert ten Haaft en één vanuit Achterberg met gids Roelof de Jong.

In deze paragraaf staat een klein deel uit het Jaarverslag 2022 van de Weidevogelbeschermgroep "Binnenveld-West". De foto's in deze paragraaf komen eveneens uit dit jaarverslag.

Roelof de Jong
Coördinator WBW

11. Planten

De functie van coördinator van de werkgroep is vacant.

Uiterwaarden Blauwe Kamer / Plantenwerkgroep

foto: Tineke Wouda

12. Bomen en openbaar groen

De werkgroep zet zich in voor duurzaam ecologisch groen- en boombeheer in Veenendaal. Doelstelling is het bevorderen van duurzaam ecologisch openbaar groenbeheer en het bevorderen van duurzaam (laan)boombeheer met een hoog percentage inlandse soorten.

Eén van de vaste activiteiten van de werkgroep is het “Overleg met de gemeente”, met enkele medewerkers van de afdeling Groen en van de vereniging Groei en Bloei. Onderwerpen die tijdens dit overleg aan bod komen zijn bijvoorbeeld:

- Groot onderhoud van openbaar groen
- Kappen van bomen
- Ecologisch groenbeheer
- Nieuw in te richten openbaar groen.

Daarnaast laten wij onze stem horen over het openbaar groen middels participatiebijeenkomsten die door de gemeente worden georganiseerd.

Carlo van de Weerd
Coördinator
bomen@ivnveenendaal-rhenen.nl

13. Vogels

De intentie van deze werkgroep is:

- het plezier beleven aan vogels in de vrije natuur;
- bijdragen aan het vergroten van kennis over vogels;
- bijdragen aan het behoud en/of bevorderen van de vogelstand.

Daartoe ontwikkelen we verschillende activiteiten voor zowel leden als niet-leden: het organiseren van vogelexcursies; het verzorgen van lezingen; het verzorgen van workshops; het uitvoeren van inventarisaties en opzetten van publieksacties; het publiceren van waarnemingen via de website; het onderhouden van de oeverwaluwand; contact onderhouden met gemeente en organisaties.

Henk van Reuler
Coördinator tot en met 2022.
De functie van coördinator is vacant.

14 De Zwammen

In 2022 zijn we er vijf ochtenden op uitgetrokken. We hebben gewerkt in de natuurtuin Diddersgoed, op een erf in Lunteren, Landgoed Kernhem Ede en bij poelen aan de Slaperdijk Veenendaal. Tevens hebben we een excursie gehad naar de Blauwe kamer en uiterwaarden in Rhenen en Kesteren.

Er zijn wat jongeren kinderen bij de groep gekomen. De activiteiten waren altijd heel erg gezellig en er werd goed gewerkt. We hebben mooie klussen kunnen doen.

Er waren tussen de zeven en 10 deelnemers per keer.

Martijn Stip
Coördinator

15. Media werkgroep

Doordat in het afgelopen jaar de coronapandemie eindelijk onder controle leek te komen, durfde IVN het aan om weer veel activiteiten op te pakken. De werkgroep heeft drie fysieke vergaderingen gehouden. Henk had met Arie tussen de vergaderingen door veelvuldig contact, met name over de website. Aan de kernactiviteiten van de werkgroep (het samenstellen en uitgeven van het Groene Blad, het onderhouden van de website en het samenstellen en rondsturen van de maandelijkse Nieuwsbrieven) is toegevoegd Social Media. Verderop staat een uitwerking van onze activiteiten.

Leden werkgroep

De Media werkgroep bestaat uit Arie Bons (webmaster website) en Henk te Paske (redacteur Nieuwsbrief en Groene Blad).

Groene Blad

- Er zijn in 2022 drie edities van het Groene Blad uitgebracht, te weten in april, juli en oktober. Het uitbrengen van het vierde nummer, het winternummer, was door omstandigheden vertraagd en kwam pas in januari '23.
- Het aantal te drukken exemplaren (+370) ligt hoger dan het aantal leden, omdat ook basisscholen in Veenendaal en Rhenen, politieke partijen en andere IVN-afdelingen een exemplaar toegestuurd krijgen.
- De bezorging werd weer zoveel mogelijk door eigen leden gedaan, waarmee veel portokosten werden bespaard. Het bezorgteam nam de bezorging op zich in Veenendaal, Rhenen, Elst en Amerongen. De bezorging naar de overige adressen buiten Veenendaal werd via PostNL verstuurd.
- Het redacteurschap is in 2022 gedaan door Tineke Wouda en Henk te Paske. Een zoektocht naar een nieuwe redacteur heeft, ondanks herhaalde oproepen, geen resultaat opgeleverd.
- Het contact met adverteerders werd weer verzorgd Gert ten Haaft.

Website

De website, die wordt onderhouden door Arie Bons en voor een deel door Henk te Paske, heeft bijgedragen aan de herkenbaarheid van onze afdeling. De site wordt gemiddeld 1000 keer per maand bezocht, waarvan 80% ook echt kijkt. 200 bezoekers per maand keren meer dan eens terug.

Door middel van de website kan IVN Veenendaal-Rhenen zich beter presenteren naar de buitenwereld.

De afdelingswebsite is gekoppeld aan de landelijke IVN-website. De huidige website (platform Drupal) is echter aan vervanging toe, omdat deze niet meer aansluit aan de eisen van deze tijd. Vanaf 2021 is er aan een nieuwe website gewerkt, die gebouwd is in Wordpress. In januari 2023 gaat de nieuwe website live. Het afgelopen jaar stond vooral in het teken van opschonen van de oude site en keuzes maken wat overgezet moest gaan worden naar de nieuwe website.

Nieuwsbrief

Het doel van de maandelijkse nieuwsbrief is om leden door middel van korte nieuwsitems te inspireren en te informeren over natuureducatie en duurzaamheid.

Elke tiende van de maand is er een nieuwsbrief uitgebracht. Henk te Paske is redacteur en heeft gezorgd voor het opstellen en verzenden via de mail. Het benodigde adressenbestand werd aangeleverd door Tineke Wouda, die de ledenadministratie bijhoudt.

Alle uitgebrachte nieuwsbrieven zijn opgeslagen in het archief, dat te vinden is op de website.

Social Media

In het najaar van 2022 zijn we benaderd door een medewerkster van IVN Utrecht, die ingehuurd is als communicatieadviseur. Zij heeft meegedacht hoe wij als IVN-afdeling social media effectief kunnen gaan inzetten. Ze heeft daarnaast ook meegedacht over manieren hoe we meer jonge mensen bij IVN kunnen betrekken.

Naar aanleiding van dat gesprek is er in november een facebookaccount aangemaakt en wordt het medium ingezet om een breder publiek te bereiken.

Op oproepen in verschillende nieuwsbrieven wie het facebookbeheer op zich zou willen nemen is geen reactie gekomen.

Carlo van de Weerd en Henk te Paske hebben nu de taak van accountbeheerder op zich genomen. Hierbij richt Carlo zich op het posten van excursies en Henk op het actuele nieuws.

Contact met de media

Lokale persberichten zijn belangrijk voor de communicatie naar buiten. De aankondigingen van de excursies en ook van andere activiteiten werden afgelopen jaar doorgaans gepubliceerd in de papieren versie van regionale bladen, zoals Rijnpost, Gemeentenuws Rhenen, De Gelderlander (Valleinieuws) en In&Om Veenendaal. Het laatste medium is afgelopen zomer gestopt met verschijnen.

Plaatsing in de papieren versie van de krant is zeker niet gegarandeerd, Soms verscheen het bericht alleen in de digitale versie van het blad.

Henk heeft namens IVN de contacten met de media verzorgd.

Henk te Paske
Coördinator Mediawerkgroep
Jan. 2023

16. PR werkgroep

De werkgroep bestond uit : Bert Berg, Peter van Krugten, Henk de Kleuver , wijlen Gerard van Huffel en Cokkie Gadella als coördinator.

De werkgroep is in dat jaar 5 maal in vergadering bijeengewees. Er is zeer actief aan naamsbekendheid en het werven van nieuwe leden gewerkt door ons te presenteren op de Cuneramarkt, de feestdag in Elst, open monumentendag, en in Elst de actie: "Tegels eruit en Plantje erin" en verder tijdens tal van excursies. Tijdens die excursies wordt voorlichting gegeven over de excursie zelf en over het I.V.N. Dit gebeurt mondeling en middels foldermateriaal. Er zijn besprekingen geweest over het organiseren van verjaarspartijtjes, maar een oproep in de nieuwsbrief om ons daarbij te helpen heeft niemand opgeleverd.

6 april waren wij met een stand vertegenwoordigd op de info markt voor nieuwe raadsleden.

Op vrijdag 21 oktober j.l. is er een bespreking geweest met Mathilda Lawalata van het I.V.N. Utrecht met als doel om te kijken hoe we als I.V.N. meer gebruik kunnen maken van de social

media. Aanwezig Peter van Krugten, Henk te Paske (nieuwsbrief en Groene blad), Cokkie Gadella, Mathilda en een stagiaire. Een plezierig gesprek waarin besloten werd een wervend artikel te schrijven in de regionale nieuwsbrief. Heeft wel publiciteit opgeleverd maar niemand die ons zou willen helpen. Gelukkig bleek Carlo van de Weerd onze reddende engel; hij is dus nu onze coördinator social media met heel veel dank.

Voor het jaar 2023 gaan we op dezelfde voet door. Er zijn al goede contacten gelegd met de gemeente over plannen in het P.W.A. park met betrekking tot het schoonhouden van de wijk en over het plaatsen van een bordje aan de straatkant, ledenwerving en naamsbekendheid blijven echter prioriteit nummer een.

Cokkie Gadella
Coördinator PR-werkgroep

17. Cursussen en lezingen

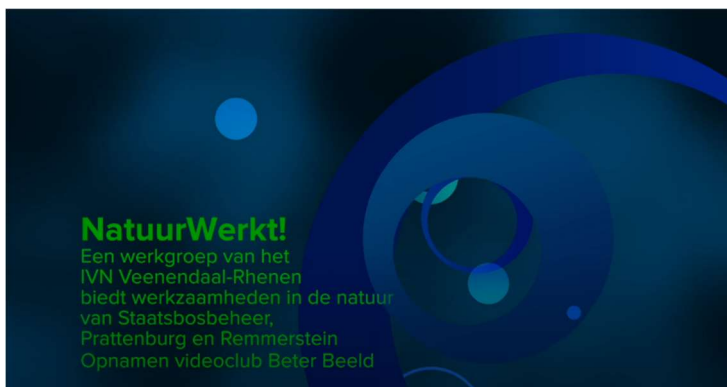
Dit jaar is in Petenbos de moestuin Deelkruid gestart. 8 leden hebben in de Groenhof een moestuincursus gevolgd. De cursus is afgesloten met een excursie naar de moestuin Duiventoren.

18. “NatuurWerkt!”

Terugblik 2022

Het is zo langzamerhand een traditie geworden dat we in het begin van het nieuwe jaar een blik werpen in de achteruitkijkspiegel, om te zien wat “NatuurWerkt!” heeft gedaan in het afgelopen jaar. Kortom, wat bracht 2022 ons?

Gelukkig hebben we de activiteiten niet hoeven stil te leggen, vanwege corona, zoals dat in de 2 voorgaande jaren wel het geval was. Hoogtepunten waren zonder twijfel: de opening in januari van ons nieuwe IVN gebouw De Groenhof in het PWA park met daarbij het splinternieuwe schuurtje voor ons gereedschap, het vrijwilligersfeest op Remmerstein op 9 november, de vele PR activiteiten waaronder de videofilms, gemaakt door de videoclub Beter Beeld en de foto met interview in het landelijk IVN blad Mens en Natuur.

De promotiefilm is te zien op onze website.

Op het feest op Remmerstein werd ook weer de wisseltrofee uitgereikt aan de vrijwilliger, die de afgelopen periode de meeste uren gewerkt heeft.

Net als in voorgaande jaren kenmerkten de werkoctenden zich door een goede en gezellige sfeer.

De werkkleding is o.a. uitgebreid met warme en tevens waterdichte werkhandschoenen. Ook is rond de jaarwisseling 22-23 eenmalig een trui/sweater aangeboden aan de vrijwilligers. Op 13 april werd in de avonden een herhalingscursus reanimatie verzorgd. De Raad van elf is in de loop van het jaar uitgebreid met 1 persoon.

Vrijwilligers:

Eind december telde de vrijwilligerslijst 58 personen. Gezien de intensieve PR activiteiten van de afgelopen maanden mogen we ervan uitgaan dat dit aantal het komend jaar fors zal toenemen. Jongeren die bij "NatuurWerkt!" aanklopten en op zoek waren naar een betaalde baan, konden alvast enige ervaring opdoen op 1 of meerdere werkoctenden. De belangrijkste doelgroep blijft nog steeds jongeren met een beperking en/of afstand tot de arbeidsmarkt. Ook staat "NatuurWerkt!" open voor personen, die vanwege een burn-out even "rustig" aan willen doen en de arbeidsmarkt tijdelijk hebben verlaten.

Op Remmerstein werden 48 dinsdagochtenden gewerkt met gemiddeld 11,8 personen, op Prattenburg 49 woensdagochtenden met gemiddeld 8,4 personen en voor Staatsbosbeheer 48 donderdagochtenden met gemiddeld 9,7 personen.

Financiën:

Het jaar 2022 werd evenals vorig jaar met een batig saldo afgesloten.

Werkkleding en gereedschap:

Behalve de noodzakelijke werkkledingaanvullingen t.b.v. nieuwe vrijwilligers, zijn aan het einde van het jaar warme, waterdichte werkhandschoenen aangeschaft. Tevens is rond de jaarwisseling aan de vrijwilligers eenmalig een trui/sweater aangeboden.

De voorraad gereedschap bleek, op een enkele uitzondering na, voldoende.

Wisselbokaal:

Op het vrijwilligersfeest op 9 november, werd zoals in voorgaande jaren de fraaie wisselbokaal uitgereikt aan de vrijwilliger die de meeste werkuren had gemaakt gedurende de afgelopen periode. Dit keer was Mostapha el Azzouzi de gelukkige. Behalve de wisselbokaal ontving hij een jaar gratis lidmaatschap van het IVN.

Vrijwilligersfeest:

Inmiddels is het ook een traditie geworden: het vrijwilligersfeest in november op landgoed Remmerstein. Dit jaar was het op 9 november. De feestcommissie had voor de zoveelste keer weer een schitterend programma gemaakt. 's Middags konden we ons uitleven in het klootschieten. Door Gerda en Koos Broere was een fraai parcours uitgezet in het bos van Remmerstein. Koos legde de spelregels uit aan de deelnemers, die door hem werden ingedeeld in verschillende groepen. Halverwege het parcours werden de deelnemers feestelijk onthaald op een kop heerlijke snert of courgettesoep, gecombineerd met een stevige borrel of glaasje frisdrank. Nadat alle groepen het gehele parcours hadden afgelegd, kon iedereen zijn persoonlijke kwaliteiten tonen in het gooien van de kloot. Bij de dames was het Riek Foppen en bij de mannen Mostapha el Azzouzi, die het verst konden werpen en respectievelijk koningin en koning klootschieten werden. Het was een zeer geslaagde en vooral gezellige middag.

Op het terras van het landhuis wachtte intussen een glas glühwein en daar werden tevens de winnaars gekroond tot koning en koningin. Binnen werd inmiddels alles in gereedheid gebracht voor een gezellig samenzijn. Er was geen cateringbedrijf ingehuurd, in tegendeel, dit jaar had de feestcommissie er voor gekozen om de deelnemers te verzoeken een zelfgemaakte hap mee te nemen. En aan dit verzoek werd volop gehoor gegeven. Ook aan drank ontbrak het niet.

Door de videoclub werd in de hal een doorlopende voorstelling verzorgd van de filmopnames, die gemaakt waren van de "NatuurWerkt!" activiteiten op de verschillende werkdagen. Deze opnames hebben uiteindelijk geleid tot 2 schitterende promotiefilmpjes, 1 van 2 minuten en 1 van 15 minuten.

Ook dit feest was weer een zeer geslaagde happening waarbij naast een groot aantal vrijwilligers met hun introduce ook de eigenaren van het landgoed en het bestuur van IVN Veenendaal-Rhenen vertegenwoordigd waren.

2023

Wat zijn de plannen voor 2023?

Veel is nog onzeker, maar met name de PR video's, die verspreid zijn onder diverse organisaties in Veenendaal en omgeving hebben veel bekendheid gegeven aan de activiteiten van "NatuurWerkt!" .

We verwachten dan ook een forse toename in het aantal aanmeldingen. Dat zou dan tot gevolg hebben dat er ook meer gereedschap en werkkleding vereist is.

In het jaar 2023 zal er weer een herhalingsles E.H.B.O. worden gevolgd.

In het algemeen geldt dat we goed bezig zijn en dat we doorgaan met onze "NatuurWerkt!" formule.

Januari 2023

Bert Berg, coördinator

19. Moestuin Duiventoren

IVN MOESTUIN DE DUIVENTOREN
LANDGOED REMMERSTEIN

Ook in 2022 hebben we nog wat coronaperikelen gehad. Gelukkig is dit op de moestuin niet van invloed geweest op wat we hebben kunnen doen.

De bestaande groep vrijwilligers, inmiddels 15 personen, heeft enorm veel werk verzet aan zaaïen, planten en onderhouden.

Ook hebben de alle bedden een bordje gekregen met een nummer. Dat maakt het aanduiden van welk werk op welk bed moet gebeuren heel wat eenvoudiger.

Dorothy Reijn en Barend Klop zijn coördinatoren van de moestuin. Waarbij Dorothy voor de planning zorgt en Barend de financiën bijhoudt.

Het moestuinseizoen 2022 kenmerkt zich na een zacht en vochtig voorjaar door hitte en langdurige droogte. De zorg om voldoende water om de planten te begieten is flink aan de orde geweest. Droogte zorgde voor weinig ongewenste plantengroei. Van oktober-december, toen het zacht en vochtig was is er nog een spurt aan onkruidgroei en bijbehorend wieden geweest. Wat oogst betreft is er ondanks de droogte toch een goede opbrengst geweest. Vooral aardappelen, aardbeien en pompoenen hebben het goed gedaan. Voor tomaten was het een fantastisch jaar en was de opbrengst heel goed.

Er zijn inmiddels wat meer vaste afnemers van de oogst. Een groot deel wordt door de actieve vrijwilligers gekocht. Zij mogen ook altijd iets meenemen van wat volop geoogst kan worden (als dat er is) en betalen voor de rest een vrijwilligersprijs die iets lager ligt dan de gewone prijs. Langzamerhand leert Dorthy een marktconforme prijs te vragen. Dit heeft geresulteerd in een opbrengst van € 621,20.

NLdoet is de eerste grote activiteit van 2022. Er is compost aangebracht op de bedden en de houtsnippers op de paden zijn aangevuld.

In 2022 zijn diverse donaties ontvangen. Van het Oranjefonds (NLdoet) €340 voor houtsnippers en compost. Van Streekfonds Utrechtse heuvelrug € 237,50 Voor insectenhotel, nestkast steenuil, nestkast torenvalk, vogelbad. Dit is ook allemaal gerealiseerd. Realisatie was (met uitzondering van de nestkast voor een torenvalk) in 2021, de uitbetaling is in 2022 geweest. De klantenpas van de Welkoop heeft ongeveer € 240 voor IVN opgebracht. Hiervan is € 120 aan de moestuin toegekend. Biologisch werken heeft een prijs en met behulp van de bijdrage van IVN en de donaties kan dit ook ten uitvoer gebracht worden.

In 2022 hebben de eerste educatieve activiteiten plaatsgevonden

- Deelname aan de opentuin dagen van stichting Velt
- Rustpunt tijdens de wandeling 'genieten van Rhenens groen'.
- Excursie voor deelnemers van de moestuincursus van Deelkruid.
- Yoga op de moestuin
- Bodemdierenexcursie
- Diverse rondleidingen voor klanten/bezoekers aan de moestuin.
-

Plannen voor 2023

- Afzet van oogsten verder uitbreiden. Hiervoor hebben we contact met Suzy Geurtsen van Beter Verpakt in Elst. Zij runt een verpakkingsvrije webshop en wil ook lokaal geproduceerde producten hierin opnemen.
- Weer deelnemen aan NLdoet.
- Educatieve activiteiten ontwikkelen voor de basisschool.
- Fonds aanvragen bij het Cultuurfonds voor het slaan van een waterpomp met handpomp. Ook de kruidentuin, een stukje heuvelrugtuin en informatiepanelen gaan mee in de aanvraag.
- Het leven en de biodiversiteit op de moestuin verder stimuleren door zo ecologisch mogelijk te werken en door een grote diversiteit aan gewassen te kweken.
- Op een prachtige plek samen de handen uit de mouwen steken en daar heel veel plezier aan beleven.

Coördinator van de werkgroep:
Dorothy Reijn